

Pašcieņas problēma

Iracionālisma, garīgās degradācijas un deģenerācijas laikmetā ir novērojama viena dīvaina izpausme – pašcieņas zudums, pašcieņas vajadzības neatzīšana, pašcieņas trūkuma masveidība. Nākas pieņemt, ka tik tikko nosauktais laikmets nevar pastāvēt, ja cilvēkiem ir pašcieņa. Tāpat nākas pieņemt, ka tik tikko nosauktā laikmeta sekas ir pašcieņas likvidācija. Ja cilvēkam nav pašcieņas, tad viņam ir grūti izprast pašcieņas būtību un pašcieņas vajadzību, bet galvenais – pašcieņas svētīgo lomu cilvēka garīgajā esamībā. Pašcieņa nodrošina cilvēkā cilvēciskumu, cienīgu attieksmi pret citiem. Pašcieņa palīdz cilvēkam iegūt un saglabāt garīgo brīvību, kā arī palīdz morāli psiholoģiski pretoties apvainojumiem, pazemojumiem, necienīgai attieksmei. Citi cilvēki parasti neciena tos cilvēkus, kuriem trūkst pašcieņas. Pašcieņa veicina citu cilvēku cienīgu attieksmi. Pašcieņai ir sociālās terapijas funkcija: pašcieņīgu cilvēku īpatsvars sabiedrībā atsaucas uz attiecīgās sabiedrības morālo līmeni, taisnīgumu, labestību cilvēku savstarpējās attiecībās. Ja sabiedrībā dominē cilvēki bez pašcieņas, tad tādā sabiedrībā cilvēciskumam ir grūti pastāvēt.

Demokrātijas pilsonība jeb tumsonības pilsonība

Attieksme pret demokrātiju vēsturiski jau no paša sākuma bija divdomīga: no vienas puses gaiša realitāte, bet no otras puses tumsonības liecība, jo demokrātijai neviens pa īstam neticēja cilvēku bioloģiskās nevienādības dēļ un cilvēku pārvaldīšanas drastiskā principa nepieciešamības dēļ. Cilvēki nav visi vienādi; cilvēki ir dažādi. Cilvēku pārvaldīšana nav iespējama bez voluntārisma – bez noteiktas gribas realizācijas. Pie tam noteiktas gribas realizācijai parasti ir vajadzīgs spēks un katrā ziņā ir vajadzīga spēka demonstrācija. Un tas nebūt nav tikai morāli psiholoģiskais spēks, bet var būt un visbiežāk mēdz būt militārais, policejiskais spēks. Pozitīvi argumentējoša atsauksme uz antīko (sengrieķu) demokrātijas konceptu ir pašapmāns, informācijas noklusēšana. Tādā gadījumā netiek ņemts vērā antīkā laikmeta sociuma apzinātais, tradicionālais, konsekventais, kategoriskais dalījums divās daļās: 1) cilvēka statusa cienīgā daļa un 2) cilvēka statusa necienīgā daļa, uz kuru neattiecas ne tikai demokrātija, bet arī viss pārējais, kas saistīts ar lūkošanos uz dzīvo būtni kā cilvēku. “Dēmos” (tauta) bija tikai pirmajā daļā ietilpstošie indivīdi – “pilsoņi” (brīvie iedzīvotāji). “Dēmosā” (tautā) neietilpa vergi un dažāda veida “nepilsoņi”. Citiem vārdiem sakot, demokrātija attiecās tikai uz sociuma cilvēciski vērtīgāko daļu, kura spēja izprast un pielietot demokrātiju. Bet tāda izpratne un pielietošana balstījās uz politisko iecietību, atbildību, gatavību pakļauties “Dēmosa” varai (demokrātijai). Tātad pamatā balstījās uz relatīvi augstu intelektuālo, morālo, izglītības, inteliģences pakāpi. Demokrātija nav savienojama ar tumsonību, aprobežotību, morāli tikumisko nestabilitāti. Demokrātija ir garīgi pilnvērtīgu cilvēku pilsonība, bet nevis tumsonības pilsonība. Demokrātijai nevar būt reali nekā kopēja ar masu sabiedrību, masu cilvēkiem, masu garīgo kultūru. Tādā sabiedrībā jebkurš diskurss par demokrātiju ir nekaunīgi meli vai labākajā gadījumā ne visai cēla ideoloģiskā pozīcija, lai apvaldītu un kontrolētu “pūli”, “tautu”, “nāciju”. Masu sabiedrības ideologi, demokrātijas ortodoksi, var tikai piedāvāt bezjēdzīgu demokrātijas permanentu slavināšanu, kas patiesībā ir, Ničes vārdiem sakot, “sabiedrības avots cilvēka tirāniskai degradācijai”. Tādi ideologi var sagaidīt verbālos aplausus tikai tajā sociuma daļā, kurai ideoloģiski publiskā trepanācija sagādā zemcilvēcisku baudu. Masu cilvēkos demokrātija asociējas ar vienlīdzības principu un politiskās varas vienlīdzīgu sadali starp pilsoņiem. Masu cilvēki nav spējīgi atzīt, ka demokrātija vienmēr kādu sociuma daļu ignorē: vergus, nabagus, sievietes, aristokrātus, nepilsoņus. Visjaunākajos laikos demokrātija neņem vērā

tautu, nāciju, kas ir politiskās un ideoloģiskās manipulācijas objekts, kad šīs manipulācijas subjekts ir oligarhija, kurai ir ļoti viegli ekspluatēt jēdzienu “demokrātija” tā semantiskās nenoteiktības dēļ.

Cerību ideoloģijas aklums

Uz planētas pašlaik notiek sīva cīņa par pasaules kārtību. Cīņa notiek starp tiem, kuri vēlas dzīvot daudzpolārā pasaulē, kad pasaules kārtību nosaka vairākas spēcīgas valstis, un tiem, kuri vēlas nostiprināt savu kundzību; proti, vēlas dzīvot vienpolārā pasaulē – ASV pārvaldītā pasaulē. Frontes ir vairākas: politiskā, ekonomiskā, ideoloģiskā, reliģiskā, garīgās kultūras fronte. Taču var teikt, ka patiesībā ir tikai viena fronte: neoliberalisma un konservatīvisma cīņas fronte. Tajā eksistē cerību ideoloģija. Katrā frontes pusē ir sava cerību ideoloģija, taču faktiski tās ir tipoloģiski līdzīgas ideoloģijas. Frontes abās pusēs neņem vērā demogrāfiskās pārejas lomu. Eksistē draudīgs analītiskais aklums. Cerību ideoloģijā neeksistē demogrāfiskā pāreja; Rietumu civilizācijas un eiropēdu rases norietu demogrāfiskās pārejas laikā (1960-2050) neviens nevar apturēt. Tam piemīt fatālisms - nenovēršams liktenis. Tāpēc saprātīgāk būtu nevis cīnīties par pasaules pārvaldīšanu, bet gan apvienot spēkus, lai atvieglotu, mazinātu kopējā liktenī sastopamās sāpes. Diemžēl cerību ideoloģija īstenībā ir ideoloģiskais debilisms, nožēlojama intermēdija starp Rietumu civilizācijas un eiropēdu rases “sākumu un galu”, bet nevis “galu un sākumu”.

Tagadnes elementi (7)

- Mūsdienu analītiskajā antropoloģijā atsvešinātības tēma nav mazāk aktuāla un varbūt pat ir daudz vairāk aktuāla nekā Marksa laikā, kad viņš Rietumu intelektuālajos diskursos aizsāka šo tēmu. Marksam atsvešinātības avots bija kapitālistiskā ekspluatācija, kas pamatā asociējās ar rūpniecisko ražošanu un proletariāta atsvešinātību šajā darbībā. Mūsdienās atsvešinātības spēka līnijas neattiecas tikai uz ekonomiku. Par to jau diskutēja eksistenciālisma filosofija, atsvešinātību saistot ar cilvēka apziņas (savas eksistenciālās esamības izpratnes) specifiku. Mūsdienu pasaulē ir iespējami totāli atsvešināti cilvēki; viņi ir formāli un mehānistiski iekļauti mūsdienu pasaules dzīves stihijā, un viņi ārēji iesaistās reālajās dzīves norisēs; taču tajā pašā laikā viņi iekšēji ir pilnīgi atrauti no īstenības, viņi dzīvo bez organiskiem sakariem, emocionālās līdzdalības, kopīgām vērtībām utt. Tādiem cilvēkiem atsvešinātība funkcionē kā programma, eksistenciālā stratēģija, savas dzīves jēgas un misijas pamatojums. Tādi cilvēki ir sava veida antropoloģiskā versija – faktiski radikāla subversija. Kultūrā ir subkultūras, cilvēku populācijā ir subversijas.
- Instalācijas formāts ir ne tikai postmodernisma kroplībās. Instalācijas formāts ir arī politiskajās kroplībās – politisko partiju koalīcijās valsts pārvaldībā. Arī politiskajā sfērā tagad var būt no dažādiem materiāliem veidotas kompozīcijas. Arī politiskajā sfērā tāpat kā postmodernismā valda princips: jo nesaderīgāki materiāli, jo “skaistāk”.
- Ģenētiskais faktors ietekmē to, ko var saukt par tautas intelektu. Tautas labklājību nosaka tautas intelekta līmenis, bet nevis labklājība nosaka tautas intelekta līmeni.
- Analīze ir zinātniskās un filosofiskās metodes svarīga sastāvdaļa. Taču analīze praktiski tiek lietota ļoti dažādi. Analīzes klasiskais variants ir fundamentālo elementu atlase un izolēšana, lai pierādītu hipotēzi vai analītiskās intuīcijas pareizību utt.
- Rietumu kultūrās sociālais regulators ir likums; aktuāla ir seno romiešu tēze “Lai sabrūk pasaule, bet valda likums”. Sastopama tēze “Kamēr valda likumi, pasaule neies bojā”. Taču

mēdz būt arī kultūras, kurās sociālais regulators ir sirdsapziņa un taisnīguma prasība; tādās kultūrās taisnīgums ir svarīgāks par likumu.

- Vitenbergā 1517.gadā prezentētās 95 tēzes patiesībā bija finansu darbības (kapitāla uzkrāšanas) leģitimācija Dieva acīs un kristiānisma mācībā. Tika gaidīts Dieva atbalsts kapitālismam, kura centrā ir kapitāls un tā iegūšana ar visdažādākajiem paņēmieniem.
- Populārs ir ideoloģiskais modelis, kura pamatā ir nacionālā identitāte. Diemžēl šajā modelī reti izdodas sabalansēt nacismu un iecietību, saprātu un bezprātu, nacionālismu un šovinismu.

Mentālā atombumba

Cilvēce vēsturiski nesen ieguva atombumbu kā pagaidām visefektīvāko līdzekli dzīvo būtnu fiziskajai iznīcināšanai. Taču cilvēce vēsturiski vēl nesenāk (no XX gs.70.gadiem) ieguva arī atombumbu dzīvo būtnu garīgajai (mentālajai) iznīcināšanai, neiznīcinot fiziski. Arī tas pagaidām ir visefektīvākais līdzeklis savā sfērā. Tik efektīvs līdzeklis garīgajai iznīcināšanai nav ne reliģiskā dogmātika, ne politiski ideoloģiskā dogmātika. Tas ir praktiski apstiprinājies. Šo līdzekli jāsauc par **mentālo atombumbu**. Runa ir par visdažādākā veida (politiskā, idejiskā, morālā u.c.) plurālismu kā kognitīvo (izzinātājdarbības) principu, kā epistemoloģisko (izziņas teorijas) principu un kā fundamentālu (normu un vērtību) relatīvisma principu. Plurālisms kā masu sabiedriskās apziņas fenomens ir jauna parādība. Tā ir apzināti ieviesta un konsekventi nostiprināta parādība neoliberālisma laikmetā. Plurālisma pamatā ir noteikta filosofiskā koncepcija un noteikta ontoloģiskā (dzīves reālās prakses) stratēģija. Filosofiskā koncepcija atzīst, ka viss esošais sastāv no vairākām izolētām substancēm, esamībām un tāpēc ir iespējami visdažādākie un tajā skaitā pretējie izskaidrojumi. Ontoloģiskā stratēģija ir vēlēšanās dot iespēju dažādiem sabiedrības slāņiem un grupām paust un īstenot savus uzskatus, aizstāvēt savas intereses politikā, valsts pārvaldībā, garīgajā kultūrā un citās jomās bez attiecīgās profesionālās kompetences un attiecīgajām specializētajām zināšanām. Plurālisms tādējādi iznīcina patiesības jēgu un zināšanu jēgu. Plurālisma prakses rezultātā nav iespējama patiesība un nav nepieciešamas zināšanas sava viedokļa prezentācijai. Plurālisms kā mentālā atombumba jau ir iznīcinājis cilvēces prāvu daļu, tajā iezombējot morālo bezatbildību, normu un vērtību fundamentālu relatīvismu, intelektuālo haosu, garīguma un ideālisma nihilismu. Mentālā atombumba ir guvusi tik grandiozus rezultātus tāpēc, ka sasaucas ar cilvēcisko instinktu iet pa vieglāko ceļu bez zināšanām, bez intelektuālās piepūles, bez jebkāda veida atbildības. Vārdu sakot, mentālā atombumba saderas ar cilvēcisko aprobežotību, neattīstību, neizglītotību, hipertrofētu pašpārliecinātību, idiotisku ambiciozitāti, kretīnisku paštaisnīgumu. Lūk, piemērs no mentālās atombumbas degradētās sabiedrības daļas: 1) “..mulķības, patiesā suverenitāte ir mūsdienu mīts”. Tātad savas valsts suverenitāte, Tēvzemes neatkarība, tautas politiskā brīvība sociāla kādā daļā vairs nav nekādas vērtības, dzīves nepieciešamība, pašcieņas apliecinājums.

Cilvēks

Cilvēks ir dabas sastāvdaļa. Pret to grūti iebilst. Pret to noteikti atsacīsies iebilst indivīdi, kuri paši sevi uzskata par “dabas bērniem” vai kuri jūsmo par cilvēka dziļo vienotību ar dabu kā *Homo sapiens* eksistenciālo pamatu. Tēma par cilvēka “atgriešanos dabā” vilina ne tikai filosofus-diletantus, bet arī rakstniekus, sociālos fantastus, kā arī nopietnus psihologus, etnologus. Jautājumā

par cilvēku kā dabas sastāvdaļu ir viena būtiska problēma. Proti, cilvēka apzinātā velme atrauties no dabas un tās likumbām. Droši drīkst atzīt šīs velmes rašanos sensenos laikos, kad cilvēka un dabas vienotība vēl bija maksimāla, taču cilvēkā uzdīga kaut kāda urdoša atskarsme par šīs vienotības kaitīgumu un cilvēks sevi sāka morāli orientēt un praktiski organizēt, lai “izietu” no dabas un pārvarētu dabas likumu ietekmi. Zinātne par šī procesa sākumu neko nevar paskaidrot. Zinātne vienīgi intelektuāli intuitīvi pieļauj šī procesa realitāti, jo par to skaidri un gaiši liecina cilvēka vēsturiskā virzība, cilvēka mentālā (īpaši morāli tikumiskā) evolūcija un tās rezultāti. Cilvēks, apzināti atraujoties no dabas, pirmkārt un galvenokārt tiecās atbrīvoties no zvēru instinktiem. Savas evolūcijas pirmatnējībā cilvēks, domājams, būtiski neatšķīrās no dabā sastopamajiem zvēriem. Cilvēks nevēlējās būt zvērs. Cits jautājums ir par to, cik lielā mērā cilvēkam tas ir izdevies. Ne velti joprojām ir sastopama cilvēka salīdzināšana ar zvēru. Tāds salīdzinājums pieļauj, ka cilvēkā zvērs ir saglabājies. Tādu viedokli var sastapt viscienījamāko Rietumu filosofu tekstos. Komunisma, multikulturālisma neiespējamība tiek skaidrota ar cilvēka slikto (arī zvēra) dabu. Antropoloģiski humanistiski orientētā doma, saprotams, pret cilvēku izturas kā pret augšupejošu fenomenu; cilvēks atrodas nemītīgā pašpilnveidošanās procesā, kura elementi ir pašanalīze, pašvērtējums, paškritika, pašcieņa, pašapziņa. Cilvēkam lielā mērā ir izdevies atbrīvoties no principa ļaunumam atriebties ar ļaunumu. Cilvēks sevī nostiprināja piedošanas, iecietības kompleksu. Tiek uzskatīts, ka galvenais faktors cilvēka augšupejā ir gars. Cilvēku par cilvēku padara cilvēka gars. Gars pretojas visam sliktajam; gars paceļ cilvēku pāri visam ļaunajam, amorālajam, necienīgajam, nevērtīgajam. Ja cilvēks zaudē garu, tad cilvēks sabrūk. Bez gara cilvēkā sākas lejupslīde – mentālais pagrimums, intelektuālā degradācija, morāli tikumiskā deģenerācija. Labi ir zināms, ka mietpilsonība (cilvēces sērga no XX gadsimta) ir bezgarīgums. Mietpilsonis ir cilvēks bez garīguma. Cilvēks bez garīguma ir bīstamāks un šausmīgāks par zvēru. Zvēru vada noteikti instinkti, kas viņu “regulē”, nosaka viņa rīcības trajektoriju un robežas. Zvēram ir mēra sajūta. Mietpilsonis bez garīguma nepazīst mēra sajūtu. Ja nav garīguma, tad cilvēks paliek bez “menedžmenta”. “Balto” rasi postošās demogrāfiskās pārejas sekas arvien trakāk veicina garīguma lejupslīdi masu sabiedrībā (mietpilsoņu slānī), kad veselā saprāta vietā kūņojas iracionālisms un debilitāte.

Tagadnes elementi (8)

- 2007.gadā amerikāņu zinātnieks, Nobela prēmijas laureāts (1987.g.) *Robert Merton Solow* (1924) pierādīja, ka datorī neietekmē darba ražīguma pieaugumu ne tikai ASV, bet arī pārējā pasaulē. Palielina darba ražīgumu tikai pašu datoru ražošanā.
- XX gs. vidū sāka strauji pieaugt interese par vadības teorijām. Pirmā radās kibernetika – vadības vispārējā teorija, kas balstās uz veselo saprātu un matemātikas modeļiem, lielu uzmanību pievēršot atgriezeniskajiem sakariem; respektīvi, jāzina, kā objekts reaģēs, kādu ietekmi atstās tā vadības rezultātā. Pēc kibernetikas sekoja sinerģētika – pašorganizācijas teorija. XX gs. nogalē radās vadāmā haosa teorija.
- Vadības teoriju popularitāte veicināja pievērsties cilvēku vadības psiholoģiskajiem aspektiem. Tā, piemēram, tika noskaidrots, ka cilvēks var sekot līdz 5-7 lēni mainīgiem fenomeniem vai 1-2 ātri mainīgiem fenomeniem; cilvēks var ņemt vērā tikai 5-7 faktorus; cilvēks var radoši strādāt ar 5-7 cilvēkiem.
- Mūsdienu sociālajā filosofijā akcentē mūžseno metafizisko konfliktu starp tiem cilvēkiem, kuri vēlas vienīgi grābt priekš sevis, un starp tiem cilvēkiem, kuri gatavi atdot un palīdzēt. Tāpēc nevis šķiriskā pieceja ir galvenais sociuma klasifikācijas kritērijs, bet gan cilvēku

attieksme pret savas esamības fundamentālajiem likumiem, kuri attiecas uz alkātību, mantkārību, egoismu, altruismu. Sociuma attīstības vērtējumos un prognozēšanā stratēģiskās konstantes ir jāformulē atkarībā no minētā mūžsenā metafiziskā konflikta.

- Sociālā entropija ir sociālo subjektu sabrukšanas tendence. Tā attiecas uz tautu, valsti, sociālajām grupām, etniskajām un reliģiskajām grupām. Ja vara/elite nepretojas sociālajai entropijai, tad sākas haoss, masveida bezatbildība, netaisnība, pieaug noziedzība, likumu ignorēšana, sabrūk ģimene kā sociālais institūts. Piemēram, sabrūk tauta kā zināms kopums, zināma vienota sociālā kopa. Šī kopuma vienotības vietā stājas individuālisms – atsevišķu indivīdu egoisms, atsevišķu indivīdu grupu (partiju, oligarhu klanu, korporāciju vadības) egoisms, kad tautas kolektīvo interešu vietā dominē individuāli egoistiskās intereses un vērtības, kuras visjaunākajā laikā tiek maskētas kā “globālisms”. Tautas nacionālās intereses un vērtības (piem., suverenitāte, neatkarība, brīvība) pārstāj eksistēt.

Prasības ideoloģijai

- ❖ Antropoloģiskās katastrofas izpausmes veido grandiozu kompleksu – antropoloģisko kompleksu. Lai analizētu antropoloģisko katastrofu, nākas šajā kompleksā izdalīt atsevišķus segmentus, elementus, virzienus. Piemēram, morāli tikumiskās izmaiņas antropoloģiskās katastrofas rezultātā. Morāli tikumiskais segments ir pats svarīgākais cilvēka dzīvē. Tāds uzskats pastāv no Aristoteļa laika.
- ❖ Ļoti būtisks antropoloģiskās katastrofas segments ir ideoloģija.
- ❖ Cilvēks ir biosociāla būtne. Cilvēka socializācija nav tikai dzīve sabiedrībā. Cilvēka socializācija ir eksistēšana ar noteiktu dzīves jēgu un eksistēšana noteiktā vērtību vidē. Var teikt – noteiktas ideoloģijas vidē.
- ❖ Ja nav stingri noteiktas ideoloģijas, tad var viegli manipulēt ar sabiedrību.
- ❖ Atsevišķs ideoloģijas mērķis var būt naida veicināšana pret ideoloģiju. Ja ir naidis pret ideoloģiju, tad tas praktiski liecina par vēlēšanos kalpot tai ideoloģijai, kura dotajos apstākļos ir izdevīga un kuras slavēšana ir piemērota savtīgām interesēm. Atziņa, ka cilvēks bez stabilas ideoloģijas pārvēršas dzīvniekā, ir pareiza un vēsturiski apstiprinājusies.
- ❖ Ideoloģija nav skaisti lozungi, bet ir precīzi formulēti dzīves mērķi un dzīves vērtības.
- ❖ Reliģija kā ideoloģija balstās uz ticību. Laicīgā ideoloģija balstās uz zinātnisko izziņu, racionālismu; laicīgajā ideoloģijā dzīves fenomenu interpretācija balstās uz faktiem, realitāti, zinātniski pierādītu patiesību.
- ❖ Īsta ideoloģija nepieļauj karjerismu, konjunktūru, egoismu u.tml.
- ❖ Ideoloģijas sociāli idejisko vērtību apliecina stāvoklis tajā sabiedrībā, kurai adresēta attiecīgā ideoloģija. Šis stāvoklis izpaužas sabiedriskajā apziņā.
- ❖ Ideoloģija var sabiedrībā veicināt sociālo naidīgumu pret atsevišķām šķirām, atsevišķiem sabiedrības slāņiem; var veicināt sociālo naidīgumu pret dažādām normām un vērtībām, kā arī citām tautām un nācijām, citu sociāli politisko iekārtu, citu ideoloģiju utt.
- ❖ Ideoloģijas retorika var būt atklāta, agresīva, ciniska, kā arī utopiska, demagoģiska un papildīta ar publicistisku liriku, skaistām deklarācijām, emocionālām meditācijām, eksaltētu jūsmu.
- ❖ Ideoloģijai jābūt priekšmetiskai, konceptuālai un analītiskai. Tāda ir tradicionālā prasība ideoloģijai. Ideoloģijai neklājas veicināt intelektuālo brīvību kā iespēju būt histēriskam,

nekritiskam, tendenciozam. Ideoloģija nedrīkst veicināt idejisko rutīnu vai pat idiotisma rutīnu.

Tagadnes elementi (9)

- Ķīniešiem ir sena paruna: “Aulekšot uz tīģera bez iespējas apstāties un nokāpt no tīģera”. Parunai, protams, ir noteikta jēga; cilvēks var nonākt fatālā stāvoklī, kad viņa dzīves trajektorija nav koriģējama. Tas attiecas arī uz sociālajiem kolektīviem; tajā skaitā tiem kolektīviem, kurus dēvē par rasi. Demogrāfiskā pāreja ir aulekšošana uz tīģera muguras “baltajai” rasei, kā arī “krāsainajām” rasēm. Demogrāfiskajai pārejai ir fatāls raksturs. Tas tā ir tāpēc, ka acīmredzot viss ir atkarīgs no kosmiski determinētiem spēkiem - kosmiskās enerģijas ietekmes uz Zemes iedzīvotājiem.
- Demogrāfiskās pārejas stimulētā “baltās” rases pagrimuma mentalitāte (“dzīres mēra laikā”) aktīvi tiecas restaurēt mežonības primordiālo stihiju – vēsturiski sākotnējo stihiju pirmatnējās mežonības laikmetā. Tas ir konstatējams ne tikai garīgajos procesos, bet arī sava ķermeņa, savas frizūras noformējumā, kas ir analogisks, piemēram, āfrikāņu cilšu pārstāvjiem. “Baltajā” rasē ir sastopams pretējs process domestikācijai, jo notiek atgriešanās savvaļas primātu līmenī.
- Uz šodienas cilvēku mentalitāti noteikti nelabdadīgi atsaucas notikumu dinamika. Tagad notikumi virzās ātrāk nekā tos spējam apgūt, izprast, novērtēt. Notikumu liels klāsts paliek bez intelektuālās apguves un analītiskā novērtējuma. Kritiska kļūst intelektuālā atpazīšana no dzīves notikumiem. Vēl nesen katra jauna kustība, jauns termins, jauna koncepcija tika analizēta un iekļauta noteiktā struktūrā. Tādējādi kultūra turpinājās kā secīgs process, bija kultūras kontinuitāte bez intelektuālajām pauzēm un nezaudējot stabilus intelektuālos orientierus. Vēl nesen neradās erozija vēsturiskajā pašapziņā. Tagad informācijas sabiedrības laikmetā ir radusies jocīga aina: mēs visu zinām, bet neko nesaprotam. Mēs esam lietas kursā par notikumiem, bet nepagūstam izprast to vajadzību un noderīgumu.

Analītiskās nianšes

- Politiskās komunikācijas veids ir t.s. simboliskā politika – vizuālo tēlu izmantošana. Simboliskā politika nav domāta racionālai izpratnei, bet ir domāta emocionāli nosacītai izpratnei, emocionāli asociatīvai izpratnei. Simboliskā politika ir politiskā menedžmenta instruments, ņemot vērā to, ka simboliskā vara ir “kvazimaģiska” vara (Burdjē).
- Simboliskā politika lielā mērā balstās uz kultūras kodu – sava veida “atslēgām” attiecīgās tautas kultūras identitātē. Kultūras kods ir tēli kā stereotipi tautas apziņā. Simboliskā politika to ņem vērā un izmanto attiecīgās “atslēgas”.
- Demokrātijas izsmiešana ir sena tradīcija intelektuālajās aprindās. Borhess: “Demokrācija ir ļaunprātīga statistikas izmantošana”.
- Tards XX gs. masu sabiedrības laikmetu sauca par “publikas laikmetu”. Kanetti rakstīja par “masu kristāliem”. Tā viņš dēvēja indivīdu grupu masu uzbudināšanai; var teikt – masu vadīšanai.
- Intelektuālā intuīcija attiecīgo materiālu kā vienotu veselumu aptver vienā mirklī. Sastopams ir diskurss par mistisko intuīciju, eņģeļu intelektuālismu, mistisko realitāti.
- Rietumu civilizācijas pagrimuma analītiskā tiek izmantots htoniskums – tas, kas attiecas uz zemes un pazemes iemītniekiem, zemes un pazemes dievībām un gariem, tiem, kuri mīt

zemē vai pazemē. Runa ir par esamības infernālo līmeni – esamības saistību ar elli, ellišķo. Tiek runāts par elli uz Zemes. Mūsdienās ir radusies elle uz Zemes. Pie tā ir nonācis Rietumu civilizācijas pagrimums, kad cilvēku dzīvi vada dēmoni, no kuriem ir atkarīga tautu karma (liktenis). Turklāt tiek saskatīts kaut kas drūmāks par elli. Uz Zemes ir iestājusies totāla tumsa – pilnīga bezizeja. Pat ellē nav bezizejas tumsa, jo iespraucās gaismas stari. Par esamības infernālo līmeni liecina, piemēram, postcilvēciskā eshatoloģija; proti, cilvēku bojāeja, pie kā noved postcilvēku invāzija, likvidējot cilvēku pastāvēšanas iespējas.

Refleksīvā vadība

No XX gs. 60.gadu beigām militāro konfliktu situācijās un aukstā kara ideoloģiskajās konfrontācijās tiek izmantota zinātniski teorētiskā pieeja (teorija) ar nosaukumu “refleksīvā vadība”. Tā sauc speciālu iedarbošanos uz subjektu, to nosliecot pieņemt vajadzīgo lēmumu. Subjekts var būt viena persona, kā arī var būt personu grupa – pretinieka kaujas vienība, sabiedrības slānis u.tml. Refleksīvās vadības teorija radās militāro pētījumu kontekstā. Tā tas bija pirmajā laikā, jo vēlāk šo teoriju sāka attiecināt uz masu manipulāciju vispār. Refleksīvajā vadībā ir dažādi paņēmieni. Tos sauc par stratagēmām, izmantojot šo jēdzienu no sena ķīniešu traktāta par kara mākslu. Iespējamās tādas stratagēmas kā provokācija, māņu kustība, intrigas, maskēšanās, izjokošana, viltus objektu radīšana. Refleksīvās vadības rezultātā iedarbojas uz cilvēku apziņu un gribu. Tā ir piespiedu orientācija un informatīva iedarbība, liedzot izvēles brīvību un stingri novadot subjektus līdz vēlāmajai situācijai, bet tajā pašā laikā saglabājot subjektu priekšstatu par izvēles brīvību. Subjekti saskata savā rīcībā patstāvību, taču faktiski viņu rīcība tiek vadīta no kāda ārējā centra. Refleksīvā vadība ir 1) manipulācijas māksla un 2) sociālā kontrole. Mediji ir lieliska platforma refleksīvās vadības paņēmieniem attīstībai, lai vadītu un kontrolētu sociāli psiholoģisko klimatu, vajadzības gadījumā realizētu morāli politisko dezorientāciju u.tml. Refleksīvās vadības teorijas un prakses pilnveidošana nav iespējama bez eksperimentiem ar masu apziņu.

Cilvēktiesību devalvācija

1948.gadā ANO pieņemtā Vispārējā cilvēktiesību deklarācija tolaik bija ideoloģiski politisks pasākums. Tā bija sava veida reakcija pēc II Pasaules kara ļaunuma. Karā tika iznīcināti miljoniem cilvēku, pret atsevišķām tautām realizēts genocīds, holokausts. Karš parādīja cilvēka niecību, cilvēka nespēju pretoties militārajam ļaunumam, cilvēka beztiesiskumu. Mērķis bija sagatavot planetāri universālu deklarāciju, kura kalpotu visai cilvēcei. Tagad ir pilnīgi skaidrs, ka deklarācijas universālais raksturs pats kļuva milzīgs ļaunums, fundamentāli sagraujot uzticību cilvēktiesību patiesi godīgai ievērošanai. Tagad cilvēktiesības ir skepses iegansts, jo neuzticēšanās cilvēktiesību ievērošanai ir cilvēcē visaptveroša visos kontinentos, visās civilizācijās, rasēs, tautās. Vēsturiskā nepieciešamība veicināja reti ļaunu politisko ideju – universālas cilvēktiesības. Tiek prasīts katram cilvēkam garantēt tādas tiesības un iespējas, kuras dabā neeksistē. Tā, piemēram, tiesības uz dzīvību nav garantētas daudzos amatos – armijā, policijā, dzīvībai bīstamos darbos. Taču dotā politiskā ideja ignorē pašu galveno – cilvēki nav vienādi. Tikai uz vienādiem fenomeniem var attiecināt universālas normas, prasības, tiesības, iespējas u.tml. Cilvēki nav vienādi ne tik daudz fiziski kā morāli. Morālā nevienlīdzība cilvēkus sadala labos cilvēkos un sliktos cilvēkos. Turklāt eksistē dažādas

kultūras tradīcijas attieksmē pret cilvēku, attieksmē pret cilvēka morāli, prāta spējām, darba spējām utt. Katrā kultūrā šajā ziņā ir sava pieceja. Kriminālās tiesības palīdz noteikt sliktos cilvēkus, taču nepalīdz izveidot labu sabiedrību, valsti. Cilvēku morālā hierarhija ir neapgāžams fakts. Šajā hierarhijā loģiski visaugstāk atrodas labie cilvēki. Sociālā ētika saka, ka labie cilvēki ir tie cilvēki, kuri spēj pārvarēt egoismu un vēlas kalpot sabiedrībai. Viņu augstākā vērtība ir vispārējais labums. Turpretī sliktie cilvēki (egoisti) melo, rīkojas nelietīgi, pielieto spēku. Viņi veido amorālo oligarhiju, kas izvērsas kā sociāli politiskā tirānija. Un, lūk, Vispārējā cilvēktiesību deklarācija liek vienādi izturēties gan pret labiem cilvēkiem, gan pret sliktiem cilvēkiem.

Masu psiholoģijas nosacījumi

- ❖ Fanātiska, ekstrēma masu kustība rodas tad, kad cilvēku liels skaits nejūt dzīves jēgu, dzīve ir sabojāta, ir milzīgas eksistenciālās problēmas savas dzīvības/veselības/darba spēju/ģimenes uzturēšanā.
- ❖ Masu kustības izplatīts stimuls ir personiskā labklājība kā dzenošais spēks.
- ❖ Masu kustības ideoloģijā ir tieksme visā vainot ārējos apstākļus. Tā tas saglabājas arī tad, kad paši ir vainīgi un vaina ir pašu spējās, raksturā utt.
- ❖ Pretestība pārmaiņām var būt tikpat spēcīga kā alkas pēc pārmaiņām. Ja eksistē atziņa par nespēju kaut ko izmainīt, tad ir sastopama maksimāla cenšanās visu saglabāt pa vecam.
- ❖ Pastāvošās iekārtas saglabāšanā nabadzīgi cilvēki ir tikpat konservatīvi kā bagāti cilvēki.
- ❖ Ticība nākotnei ir morāli psiholoģiski stiprāka par politisko varu; ja nav ticības nākotnei, tad politiskā vara nav apdraudēta. Jebkura ideoloģija ir bezspēcīga, ja nav ticības nākotnei; jebkurai ideoloģiskajai doktrīnai ir jābūt ne tikai varas stabilitātes avotam, bet arī nākotnes ticības avotam.
- ❖ Politiskais parazitisms: jo vara rada pēc iespējas vairāk jaunas štata vietas, jo to kadri ir cilvēciski un profesionāli mazvērtīgāki.

BEGEN

Globālo sociālo problēmu analītikā ir sastopama abreviatūra “*BEGEN*” – *Biology, Engineering, Genetics, Eugenics, Neuro* (bioloģija, gēnu inženierija, ģenētika, eigēnika, neirozinātne). Tā nosacīti un saīsināti apzīmē dažādu pētniecisko centru darbības galveno virzienu, kas pamatā ir veltīts biotehnoloģiskiem risinājumiem cilvēka genoma izmainīšanai. Tā, piemēram, ASV valdību apkalpojošā zinātnieku organizācija “*JASON Group*” no 1997.gada regulāri gatavo ziņojumu par gēnu inženierijas un supermodernas tehnoloģijas sasniegumiem. Ne visiem patīk šie sasniegumi. Draudi tiek saskatīti t.s. gēnu dopingā – fizisko spēju palielināšanā (ātrāk un ilgāk skriet, paciest aukstumu un karstumu, pacelt lielu smagumu utt.). Ļoti negatīvi izturas pret centieniem radīt etniski orientētu biogēnisko ieroci. Protams, nav noslēpums, ka pastāv rasu atšķirības, un rasēm ir biogēniskie marķieri, uz kuriem var “notēmēt” attiecīgo etniski orientēto ieroci. Tehnoloģisko izgudrojumu noziedzīga izmantošana tiek uzskatīta par vienu no lielākajiem cilvēces apdraudējumiem.

Tagadnes elementi (10)

- Tiekamies ar manipulāciju vārdā “ģeopolitiskais plurālisms”. ASV izmanto daudzpolārās pasaules konceptu (tas asociējas ar plurālismu), lai nostiprinātu savu vienpolāro varu. ASV vasaļiem tiek iestādīts, ka par viņiem rūpējas kā par patstāvīgiem daudzpolārās pasaules elementiem. Tā teikt, formas ziņā viss ir pareizi, taču pēc būtības tā ir klaja ņirgāšanās.
- ASV ārpolitikā dominē Palmerstonas vikonta, Anglijas premjerministra *Henry Temple* (1784-1865) slavenā frāze: “Anglijai nav pastāvīgu draugu un ienaidnieku, Anglijai ir pastāvīgas intereses”.
- Nacisma un komunisma (sociālisma) vienādošana, uzskatot abus idejiskos fenomenus par totalitārismu, sākas H. Ārendtas, Popera, fon Hajeka darbos.
- “Baltās” rases noriets jau ir tik pamatīgs, ka neviens vairs negrib atcerēties hiliasma pieeju: būs 1000 gadus ilga miera valsts, kas iestāsies pirms pastarās tiesas. “Baltā” rase, apzinoties sava gala neizbēgamību, nenododas mesianiskām ilgām un neuzticas nākotnes intuīcijai.
- Jēdziens “mūsdienu liberālisms” nav filosofisks jēdziens, bet apzīmējums sociāli politiskam, ekonomiskam, ideoloģiskam modelim, kas ir speciāli radīts t.s. finansu kapitālisma periodā finansistu savtīgo interešu maskēšanai. Ja vēl nesen finansistu daļa saimnieciskajā darbībā (ekonomikā) bija apm. 5%, tad tagad šī daļa ir vairāk kā 50%, dodot iespēju aktīvi iesaistīties sociāli politiskajās norisēs.
- Tautas sabrukums sākas tad, kad sociālā diference ir lielāka nekā sociālā integrācija, sociālās centrālās spēki ir varenāki nekā centrālās spēki. Tā rezultātā sabrūk tautas vienotība, kuru agrāk cementēja tautas sociāli politiskie kopīgie mērķi.
- Sākotnējā kapitāla iegūšana nelegālā un kriminālā veidā izaudzina kriminālu eliti – kriminalitāti atbalstošu inteliģenci. Tā palīdz ideoloģiski nostiprināt viedokli, ka zaglis ir zemes sāls, bet godīgs cilvēks ir margināls atkritums.
- T.s. eiropu prioritātes: 1) starptautiskie likumi ir svarīgāki par nacionālajiem likumiem; 2) nacionālā suverenitāte ir nolādēta verdzības palieka.
- Vienmēr politikas vērtējumā nepieciešams prast atšķirt spontānu rīcību no sistēmiskas rīcības, situatīvu rīcību no stratēģiskas rīcības.
- Rietumu zemju valsts un tiesību teorijā īpašums ir svarīgāks par varu; Austrumu zemju – pretēji.
- Visjaunāko laiku vēstures kropļošana var nonākt līdz Hitlera un nacisma rehabilitācijai. Rietumu inteliģences pagrimums strauji progresē.
- Psiholoģiskie (mentalitātes) fakti vienmēr nosaka sociālo parādību atšķirības dažādās kultūrās. Sociālie fakti vienmēr atklājas psiholoģijā. T.s. interpsiholoģiskie fakti ir iespējami. Iespējama ir to ietekme. Intermentālā psiholoģija ir bijusi zinātnes uzmanības centrā (Tards).
- Fantastiskā mūsdienu elektorāta apātija izslēdz jebkāda demarša iespējamību.
- Analītiskās aprobežotības izpausme ir spēja saskatīt ekoloģisko, ekonomisko, ģeopolitisko krīzi, bet nespēja saskatīt galveno krīzi – demogrāfisko krīzi.

Kritiskuma izskaidrojums

Sabiedrībā nav grūti ievērot kritiskuma galvenos kritiķus. Kritiskums visvairāk nepatīk filistriem (mīetpilsoņiem/pelēkajiem zvīrbuļiem), jo viņu pašu smadzenēs kritiskās domāšanas spējas ir ļoti niecīgas. Filistriem parasti nepatīk tie cilvēki, kuri viņuprāt dzīves visās norisēs saskata tikai slikto un tāpēc nemitīgi izplūst negatīvos vērtējumos. Filistru pārmetumam ir izskaidrojums. Visu nosaka tas, ka filistriem milzīgas grūtības sagādā nepieciešamība nošķirt emocionālo attieksmi no analītiskās attieksmes. Uz īstenības norisēm iespējami divi galvenie skatījuma leņķi: 1) emocionāls skatījums un 2) analītisks skatījums. Tas attiecas gan uz filistriem, gan uz tiem indivīdiem, kurus dēvē par personībām. Lieta ir tā, ka analītisks skatījums parasti sākas tad, ja nākas tikt ar relatīvi negatīvu norisi. Droši var teikt, ka negatīvas parādības stimulē analītisku skatījumu, bet nepārprotami pozitīvas norises stimulē emocionālu skatījumu. Mēs emocionāli izturamies pret skaisto, cēlo, gudro, konstruktīvo, radošo, talantīgo, tālredzīgo, kas atspoguļojas attiecīgajā pozitīvajā norisē. Viss pozitīvais stimulē emocionalitāti, bet nevis intelektu. Ja tiekoties ar pozitīvo sāk šalkot jūtas un gara saviļņojums, tad tiekoties ar negatīvo sāk uzbudināties prāts, sapratne, domāšana, analītiskais “gēns”. Pozitīvo nevēlamies izzināt ar prātu un ļauijam vaļu emocijām. Toties negatīvo tūlīt vēlamies analītiski kritiski izzināt, cenšoties noskaidrot attiecīgās negatīvās norises cēloni, kontekstu, sekas utt. Pozitīvo vēlamies emocionāli slavēt, jūsmot par formu un saturu, priecāties par autora talantu. Mums nav ne mazākās vēlēšanās sākt kaut ko kritizēt, apšaubīt, noliegt, nepieņemt utt. Ne velti daudzi cilvēki atsakās komentēt mākslinieciski augstā līmenī sacerētu dzejoli, muzikālo skaņdarbu, gleznu, nevēloties banalizēt daiļdarbu un arī savas emocionālās izjūtas. Cita lieta sociāli politiskās norises. Tām nepiemīt mākslinieciskums - spēja sagādāt emocionāli estētisko pārdzīvojumu. Kāds gan var būt mākslinieciskums proletariāta diktatūrai, korupcijai, šķiriskajai nevienlīdzībai, kriminālajam kapitālismam, neoliberalismam? Pat demokrātija nespēj izglītotu un gudru cilvēku emocionāli pozitīvi aizraut. Tikšanās ar sociāli politiskām norisēm vienmēr ir sākums intelektuālam procesam, balstoties uz prāta analītiskumu un kritiskumu. Emocionāla jūsma par kādu sociāli politisko fenomenu drīzāk atgādina kariķēšanu, un nekādi neliecina par saprātīgu attieksmi. Tādējādi filistri nekad nezaudēs savus klientus, un filistriem vienmēr nāksies smīlēt par kritiskumu. Tā tas būs līdz tam laikam, kamēr būs sastopamas sociāli politiskās norises. Sociāli politiskajām norisēm vislabāk piestāv kritiskums un kritiski domājošu personību kritiskais vērtējums – kritiskā analītika.

Tēzes par pašcieņas trūkumu

- Pašcieņas (*self-esteem*) trūkums ir visjaunāko laiku viens no ārdošākajiem trendiem eiropēdu inteliģencē. Pašcieņas izzušana liecina par *Homo sapiens* radikālu vēsturisko transformāciju – cilvēciskās būtības vitāli svarīgu parametru maiņu. Tiekamies ar hominīdu jauna tipa veidošanos. Tas acīmredzot ir evolūcijas procesa negatīvs atzars. Šajā procesā cilvēkā izzūd antropoloģiski klasiskās iezīmes, un jēdziena “cilvēks” vietā stājas jēdziens “postcilvēks”.
- Cilvēces vēsturē (eiropiešu vēsturē) pašcieņa vienmēr ir tikusi uzskatīta par cilvēka vienu no svarīgākajiem garīgajiem atribūtiem. Cilvēks bez pašcieņas nav īsts cilvēks un nav labs cilvēks, nav sabiedrībai noderīgs un vajadzīgs cilvēks. Tik tikko minētie vērtējumi ir sastopami jau antīkajā laikmetā. Par cilvēka pašcieņu kā pašizziņas un pašattīstības rezultātu tiek runāts reliģiskajās mācībās, filosofijā, daiļliteratūrā, kā arī visjaunākajā laikā socioloģijā, psiholoģijā, ētikā. Tā, piemēram, reliģijā bez pašcieņas nav iespējams cilvēka ceļš pie Dieva. Savukārt filosofijā tiek akcentēta, piemēram, pašcieņas loma dzīves patiesības izpratnē un velmē zināt patiesību.

- Pašcieņa ir ļoti svarīga kategorija katra cilvēka dzīvē. Pašcieņa nosaka cilvēka darbību, uzvedību un komunikāciju. Bez pašcieņas nav iedomājama cilvēka socializācija un pašrealizācija. Socializācijā un pašrealizācijā pašcieņa ir viena no galvenajām problēmām, no kuras risinājuma ir atkarīga cilvēka iesaistīšanās sociumā, kā arī cilvēka spēju un talantu konkrēta realizācija. Pašcieņa ietekmē cilvēka attieksmi pret apkārtējo vidi un saskarsmi ar citiem cilvēkiem. Tas, kurš ciena sevi, ar cieņu izturēsies arī pret pārējiem cilvēkiem un sabiedrības normām, vērtībām.
- Pašcieņa ir cieši vienota ar morāli psiholoģiskās neatkarības apziņu. Respektīvi, ar vēlēšanos izpatikt citiem jeb ar tādas vēlēšanās neesamību. Ja cilvēks vēlas izpatikt citiem, tad viņš zaudē morāli psiholoģisko neatkarību un viņa pašcieņa degradējas. Ja ir vajadzīgi citu cilvēku slavējumi, tad tas liecina par pašcieņas bālumu.
- Pašcieņas kritērijs ir cilvēka cienīgas dzīves nepieciešamība. Cilvēki ar augstu pašcieņu vēlas dzīvot cilvēkam cienīgu dzīvi. Praktiski tas nozīmē iespēju saglabāt pašcieņu. Ja cilvēka dzīve ir kļuvusi necienīga, tad tas pirmkārt un galvenokārt ir trieciens cilvēka pašcieņai, iedragājot vai pat pilnā mērā atņemot cilvēkam pašcieņu.
- Pašcieņa rodas tāpat kā viss pārējais cilvēkā. Proti, iedzimtības, izglītības un audzināšanas rezultātā. Pašcieņas esamībā liela loma ir pašcieņas reputācijai un autoritātei kultūrā. Pašcieņas trūkums kultūrā sekmē pašcieņas trūkumu cilvēkos.
- Zinātnē (piem., socioloģijā un psiholoģijā) pašcieņa atrāda cilvēka paša subjektīvi emocionālo vērtību. Pašcieņas saturs ir cilvēka viedoklis pašam par sevi. Tāds viedoklis sastāv no divām daļām: konkrētām atziņām par sevi un virmojošām emocijām sevis vērtējuma laikā.
- Konkrētajām atziņām par sevi ir jābūt adekvātām, nepārspīlējot vai nenoniecino savu kompetenci zināšanu jomā. Pašcieņa cilvēkā iet kopsolī ar paškritiku.
- Pašcieņa cilvēkā iet kopsolī arī ar pašizziņu un pašattīstību, kas notiek visu mūžu. Tās ir lielas vērtības reliģiskajās mācībās, filosofijā. Pašizziņa un pašattīstība kopumā veido kardināli svarīgu procesu vārdā “pašaktualizācija”. Bez tās nav dzīves pilnības sajūtas, dzīves prieka sajūtas, dzīves jēgas sajūtas. Pašaktualizācijas savdabīga pašatskaite var notikt tādā intīmā žanrā kā dienasgrāmata.
- No senseniem laikiem ir pazīstama prasība “Iepazīsti pats sevi” (lat. *Nosce te ipsum*). Dotā prasība aizsākās sengrieķu sabiedrībā un fiksēta grafiti tehnikā Delfos uz Apollona tempļa sienas. Šo prasību ļoti cienīja Platons, ietverot daudzus savos dialogos.
- Visjaunākajā laikā sastopamā pašcieņas masveida trūkuma cēloņi ir vairāki. Viens no sākotnēji urdošākajiem cēloņiem noteikti ir atsacīšanās no Dieva un ateisma izplatība. Pašcieņa zaudēja savu tradicionālo reliģisko mērķi, kas veicināja askētismu – juteklisko tieksmju pārvarēšanu un atteikšanos no dzīves labumiem, lai sasniegtu reliģisko un tikumisko ideālu. Proti, pašcieņu kā ideālu. Ateisms ir cieši vienots ar materiālistisko dzīves uzskatu, kā arī garīguma devalvāciju. Tiecoties pēc materiālās labklājības, cilvēks nonāk konfliktā ar savu pašcieņu. “Komunistiskās partijas manifestā” šī nelaime ir nosaukta par noslīkšanu “egoistiskā aprēķina ledainajā ūdenī”.
- Otrs ļoti efektīvs cēlonis ir masu sabiedrības izveidošanās eiropēiņu populācijā XIX gs. beigās. Masu sabiedrība pilnā mērā Rietumu civilizācijā nostiprinājās XX gadsimtā. Masu sabiedrības galvenais subjekts un reizē objekts ir t.s. masu cilvēks, vidusmēra cilvēks, parastais cilvēks. Šī cilvēka tipa nevērīgā attieksme pret garīgumu un garīgiem fenomeniem ir ļoti zināma. Tādi garīgie procesi kā pašizziņa, pašattīstība un paškritika tiek atklāti izsmieti un nicināti, izlīdzot jebkādu pozitīvu diskursu par pašapziņu.

- Eiropēdu inteliģencē pašapziņas trūkums visgraujošāko pakāpi sāka sasniegt no XX gs. 70. gadiem, kad demogrāfiskās pārejas sekas tiecās diktēt savus specifiskos antropoloģiskos noteikumus un sāka formēt “postcilvēku”.
- Kas visjaunākajos laikos liecina par pašcieņas trūkumu? Atbilde ir šāda: Rietumu kultūras tradīciju, normu, vērtību ignorēšana ar slimīgi pārspīlētu patosu, nekaunēšanās publiski pievērsties un jūsmot par perverso, iracionālo, amorālo, idiotisko, debilo u.tml. Pašcieņai nav izredzes izdzīvot tādos antihumānos apstākļos, kad sabiedrībā pieprasītākais cilvēka tips ir cilvēks bez pašcieņas. Tāds cilvēka tips tiek didaktiski rekomendēts izglītībā un ideoloģiski propagandēts medijos. Pašcieņai nevar būt nekā kopēja ar eiropēdu inteliģencē dominējo karjerismu, alkātību, konformismu.

Apokalipses jātnieki

Nesen viens planetāra mēroga ierēdnis nosauca 4 galvenos cilvēces apdraudējumus (kā viņš teica, “apokalipses jātniekus”): 1) ģeopolitiskā destabilizācija, 2) klimata izmaiņas, 3) neuzticība politiskajiem institūtiem, 4) tehnoloģisko izgudrojumu noziedzīga izmantošana. Minētajā uzskaitījumā ir vairāki interesanti mo momenti. Pirmkārt, ģeopolitiskās destabilizācijas izvēle liecina par ģeopolitikas milzīgo lomu mūsdienu pasaulē (agrāk tā nebija). Taču pats galvenais ir tas, ka netieši tiek norādīta valstiskās suverenitātes atmiršana. Valstiskā suverenitāte vairs nav vērtība. Ja par normālu stāvokli uzskata ģeopolitisko atkarību un ideāls ir ģeopolitiskā stabilitāte (valstu atkarība kā sistēma), tad tas liecina par suverenitātes nevajadzību, arhaismu un varbūt pat par ģeopolitiskās destabilizācijas cēloni; proti, uz planētas ir vēl sliktas valstis, kuras cenšas būt neatkarīgas/suverēnas, bet tas ir apdraudoši, jo izraisa uz Zemes ģeopolitisko destabilizāciju. Otrkārt, klimata izmaiņu apdraudējums, saprotams, ir klaja modīga ākstība. Cilvēce vienmēr ir eksistējusi klimata klātbūtnē. Tātad ir jāsecina, ka cilvēces vēsturē vienmēr ir bijis klimata apdraudējums, kas viss ir lielas muļķības. Treškārt, nav minēts demogrāfiskais apdraudējums, ko katrā ziņā izraisa demogrāfiskā pāreja (1960-2050). Planētas iedzīvotāju skaita ārpātīgais pieaugums un šī pieauguma disproporcionālais raksturs (nesamērība starp rasēm) jau labu laiku (no XX gs.70.gadiem) ir izraisījis daudzas nelaimes uz Zemes. Īpaši tas attiecas uz planetāri globālo migrāciju un izmirstošās “baltās” iracionālajām izdarībām (finansu segmenta parazitismu, “globalizāciju”, seksuālajām perversijām, garīgās kultūras un politiskās sfēras degradāciju u.c.). Ceturtkārt, tehnoloģisko izgudrojumu noziedzīgā izmantošanā vienu no vislielākajiem ieguldījumiem noteikti rada “baltā” rase, vēloties dažādā veidā samazināt planētas iedzīvotāju skaitu. Par to tiek klusēts. Taču principā tendence ir skaidra. Tāpat ir skaidrs, ka pati “baltā” rase arī cieš (un varbūt visvairāk cieš) no planētas iedzīvotāju skaita samazināšanas medicīniskajiem, bioloģiskajiem, bakterioloģiskajiem, ideoloģiskajiem, vadāmā haosa “projektiem” rokfelleru, geitsu un citu bagātu un īpatni ambiciozu indivīdu “humānajā darbībā”.

Tagadnes elementi (11)

- Demogrāfiskās pārejas rezultāts XXI gs. otrajā pusē var būt “krāsaino rasu” migrantu getoizācija un varas iegūšana. Vispirms geto kļūs Eiropas pilsētu mikrorajoni (reāli tas jau ir noticis demogrāfiskās pārejas (1960-2050) pirmajā pusē XX gs. beigās). Pēc tam geto formātu iegūs galvaspilsētu piepilsētas (piem., Francijā, Zviedrijā tas jau ir noticis). Tam sekos Eiropas galvaspilsētu nonāksana migrantu rokās un beigu beigās Eiropas valstu nonāksana migrantu pārvaldījumā.

- Labi ir zināms, ka “Āfrika” nav pieradusi strādāt. Tāpēc ir aktuāls jautājums, kas ceps maizi migrantiem un viņu vietā strādās pēc tam, kad demogrāfiskās pārejas izraisītās planetāri globālās migrācijas rezultātā Eiropa būs nonākusi “Āfrikas” pārvaldījumā. Sprotams, visi “baltie” neizmirs, un tāpēc viņi var kļūt par “Āfrikas” proletariātu, vergiem, dzimtcilvēkiem, vasaļiem, intelektuālajiem un ekonomiskajiem kalpiem, sadzīves apkalpotājiem u.tml.
- Pašlaik kļūst labi redzams, ka t.s. sabiedriskā doma ir mākslīgi sintezēts specifisks produkts, kolosāls simulakrs, pasaules mediju koncernu ideoloģiskā darba rezultāts.
- Rietumu kultūrā vienmēr ir eksistējusi filosofisko zināšanu pāreja eksistenciālās zināšanās - empīriski vajadzīgā jēgā, kad filosofiskās zināšanas nodrošina sociuma eksistenci. Citiem vārdiem sakot, filosofija vienmēr kalpoja dzīves realitātei, to idejiski spēcinošot un nostiprinot. Tagad Rietumu kultūrā tas vairs nenotiek tādā apjomā kā notika vēsturiski vēl nesen (līdz XX gs. 70.gadiem). Tagad, dzīves reālajos procesos strauji pieaugot profānu un debilu manifestāciju skaitam, filosofijas zināšanas nav vajadzīgas, un sociuma liela daļa nemaz neprot izmantot filosofiskās zināšanas. Ne velti paši filosofi tagad izsakās par filosofijas nāvi Rietumu kultūrā.
- Visjaunākajā laikā mentālās aksiomātikas statusu iegūst secinājumi par postcilvēku un postkultūras rašanos, konjunktūras un konformisma reputācijas uzplaukumu, t.s. finansu kapitālisma finansiālo parazitismu, ģeopolitisko personāžu un ģeopolitiskās stratēģijas leģitimitāti, nacionālās valsts konceptuālo arhaismu.

Tagadnes elementi (12)

- Mītpilsoniskā ticība dabas likumam (instinktam) “iegūt sev pēc iespējas vairāk” ne reti tiek ideoloģiski stimulēta. Neolibērālisma ideoloģija ar savu materiālistisko pasaules uzskatu un merkantilismu dzīves orientācijā ir spilgts piemērs tik tikko minētā dabas likuma stimulēšanā sociuma visos slāņos. Tas veicina tēzes “cilvēks cilvēkam vilks” saglabāšanos un aktīvo lomu dzīves taktikā un stratēģijā. Kapitālismā “sev iegūšanas tieksmei” ir fatāls raksturs – iepriekšējas nolemtības, nenovēršamības autoritāte. Cita ceļa nav. Kapitālismā ir tikai viens ceļš – katram vairojot savu naudu un mantu. Tos, kuri atgādina par altruismu, apsaukā par politiskajiem diletantiem, ideālistiski naiviem cilvēkiem un pat par neveiksminiekiem. Altruisma izplatību neveicina piemērošanās instinkts. Cilvēkos šis instinkts ir spēcīgi attīstīts, piemērojoties dzīvei attiecīgajā vidē. Kapitālisma dzīves videi nav nekā kopēja ar altruismu. Īpaši tas attiecas uz masu cilvēkiem, jo altruisms nav iespējams bez noteikta intelektuālā potenciāla, kad attīstīts saprāts kļūst altruisma dzinējspēks.
- Demogrāfiskās pārejas (1960-2050) sekas jau tagad atklāj vairākas tendences izmirstošajā un novecojošajā eiropēīdu rasē, kā arī citās rasēs ar nenormāli augstu dzimstību. Viena no tādām tendencēm ir iespēja cilvēku darbībai, uzvedībai un komunikācijai notikt bez zinātniskās racionalitātes un bez veselā saprāta racionalitātes. Tā vietā ir iracionālisms, debilitāte, veselā saprāta trūkums. Cita tendence ir atsacīšanās no morāli tikumiskām normām, tā vietā priekšroku dodot perversijām un amoralitātei.
- Mūsu laikmeta atribūti:
 - Sociālo sistēmu vadības krīze; jaunu humanitāro tehnoloģiju nepieciešamība;
 - Mūsdienu krīze aptver politisko, ekonomisko, sociālo un garīgo segmentu; tā ir sistēmiskā krīze;

- Vidusšķira nav kreatīva; inteligence nav kreatīva un nevar būt sociuma valdošais un sociuma virzošais spēks;
- Pastāv demokrātijas angļu-sakšu modelis (primārās ir intereses);
- Sociālās vadības subjekti (varas institūti) atzīst tikai savas intereses, un tas vairs netiek ideoloģiski, retoriski, demagoģiski nomaskēts no tautas;
- Zinātniskās zināšanas sociālajā vadībā tiek ignorētas vai pat tādas zināšanas neeksistē politiskajās aprindās;
- Politiskajai varai daudzās zemēs ir lielas problēmas – sociālpolitiski metodoloģiskās (sociālajā vadībā), kognitīvās (politoloģiskajās u.c. veida zināšanās), leģitīmās (ir tikai sociumaniecīgas daļas atbalsts), ētiskās (nacionālā nodevība, sociālais cinisms, nihilisms).
- Politiskās un sociālās vadības kadriem ir svešs filosofiskais konstruktīvisms, kas ir visu zināšanu un visas zināšanās balstītas darbības pamats.

Lielākais bieds

Pašlaik lielākais bieds ir nevis koronavīruss (epidēmija, pandēmija), bet gan cilvēces nenormālais psihiskais stāvoklis. Un tāds apgalvojums nebūt nav fantasmagorija – murgu vīzija, ieskats, kas veidojies slimīgā iztēlē. Tas viss, kas notiek ap koronavīrusu, apliecina, cik liela apdraudētība ir pārņēmusi visu cilvēci. 2020.gads noteikti ir sākums kaut kam visaptveroši briesmīgam, ko neviens nevar apturēt. Ir zaudēta kontrole pār cilvēci. Pasaules valdošās struktūras ir zaudējušas kontroli. Faktiski pašas valdošās struktūras ir pārņēmis psihiskais sabrukums – paškontroles zaudēšana. Biedēt savas valsts iedzīvotājus ar to, ka 70% no viņiem saslims ar koronavīrusu, var vienīgi kanclers, kurš pats nav īsti psihiski vesels. Panikas sākums nav “tautā”, bet gan valdošajās politiskajās aprindās – varas elitē. Valdību vīri un valdību sievas nepārtraukti mēģina ar pretrunīgiem izteikumiem, katru stundu sakot kaut ko jaunu, kas noliedz iepriekš teikto vai ir tikpat nesakarīgs kā līdz šim teiktais. Taču pats galvenais ir cilvēces psihiskais stāvoklis – planetāri masveidīgās histērijas garīgais potenciāls, panikas veicināšanas neierobežotība, nekaunēšanās par padošanos psihozes uzkurinātājiem, nespēja un nevēlēšanās balstīties uz veselo saprātu. Cilvēces psihiskais stāvoklis ir tāds, ka var tikt pieļauts un atbalstīts atomkarš, nacisma atdzimšana, piedots Hitleram, noliegts holokausts u.tml. Nekad vēl cilvēce nebija tik pamatīgi pakļauta totālai manipulācijai, un nekad vēl cilvēce nebija tik pieļāvīga, sastopoties ar refleksiīvo vadīšanu. Ja agrāk samērā viegli bija ideoloģiski apdullināt atsevišķas tautas, tad tagad tiek ideoloģiski apdullināta visa cilvēce un visi tās sociālie strati. Apdullināšanas rezultāts ir vienāds gan intelektuāli apdāvinātākajā slānī, gan pelēko zvirbuļu masās. Tāds rezultāts ir iespējams vienīgi psihiski apdraudētā kontingentā, un tāds kontingents biedē vairāk nekā jebkura epidēmija vai jebkura pandēmija. Tiekamies ar demogrāfiskās pārejas sekām. Nenormālo psihisko stāvokli nosaka nenormālā demogrāfiskā virzība: no vienas puses nenormālā izmiršana, bet no otras puses nenormālā dzimstība. Abas nenormālības solidāri un kongēniāli nosaka kopējo cilvēces apziņu – nenormālo psihisko stāvokli.

Interesantākais jautājums

Pašlaik interesantākais ir jautājums “Kā tas viss noslēgsies?”; proti, kā cilvēce izies no “vadāmās pandēmijas” – cilvēces vēsturē unikālā notikuma. Tāds unikāls notikums pat sapņos nerādījās, krietni pārspējot līdzšinējo jau aprasto iracionalitātes līmeni un iracionalitātei aptverot visu cilvēci.

Tas ir pirmais cilvēces mēroga bezprāts. Tas viss ir tik sakāpināts, ka nav saprotams, kā no tā cilvēce izies praktiski. Noteikti nevarēs iziet tāpat kā no "Grētas" u.tml. manipulācijām, pārtraucot publikācijas medijos un sākot jaunu tēmu vai sākot vairākas tēmas vienlaicīgi. Turklāt "Grēta" aptvēra galvenokārt tikai iracionālos "baltos". Turklāt galvenie "baltie" (Tramps, Putins) nepievienojās "Grētas" iracionālo fanu auditorijai. Ap "Grētu" viss bija tradicionāli, primitīvi, nodrāzti, vulgāri. Ap "Grētu" nebija nekā tehnoloģiski inovatīva. Zināma novitāte bija bērna izmantošana politiskajās mahinācijās. Taču kaut kas līdzīgs bija sastopams arī agrāk, kad politiķi nekaunējās izvēlēties amorālus paņēmienus. Tagad ir savādāk ar "vadāmo pandēmiju". Planētas sociuma ideoloģiskā sensitivitāte ir pandēmiska izpausme. Tādējādi cilvēces bezprāts tagad ir kļuvis lielāks bieds nekā kāda vīrusa izraisītā pandēmija. Cilvēces ideoloģiski sensitīvā pandēmija ir demogrāfiskās pārejas sekas. Nelaimīgi un psihiski nestabili ir gan "baltie", kuri izmirst, gan "krāsainie", jo viņu nenormālā dzimstība nedara laimīgus (nav darba, nav nākotnes, migrācija ir nelaime utt.). Tiem, kuri strādā, tagad ir daudz problēmu. Noteikti kāds tiks pie lielas naudas bez darba, sadalot miljardus (ASV sadalīs apm. 80 miljardus). Tramps noteikti visu saprot, taču ir spiests tēlot patriotu, jo gaidāmas vēlēšanas. Krievijā arī ir daudzi "patriotiski" gājieni, taču Putins, intelektuālā elite, ārstu un medicīnas zinātnieku elite nepievienojas eiropiešu politiķu, kolēģu histērijai. Statistika par gripu ir pilnīgi nesamērojama ar statistiku par koronavīrusa izraisīto slimību. Tiek ignorēti epidēmijas klasiskie kritēriji. Pulsē jauna tipa planetāra mēroga bezprāts. Piemēram, no "Grētas" bija viegli iziet, jo manipulācija bija tikai mediāla – balstījās uz informatīvo zombēšanu. Ar "vadāmo pandēmiju" tā nav. Tā ir vienota ar konkrētām dzīves empīriskajām norisēm – cilvēki pārtrauc strādāt, mācīties, apmeklēt pasākumus, lidot, ceļot, tiek slēgtas valstu robežas, tiek izsludināts ārkārtējais stāvoklis, tiek izpirkti pārtikas produkti, tiek dalīti miljardi...

Tagadnes elementi (13)

- ❖ Pandēmija aicina pārskatīt t.s. atvērtās sabiedrības konceptu, ko sludina Rietumu oligarhijas uzdevumā pakalpīgā akadēmiskā vide, mediji, politiķi. Koncepts pastāv vēsturiski neilgi. To sāka musināt pēc II Pasaules kara. Līdz šim nebija tāds globāls iemesls kā pandēmija, lai tās kontekstā aksioloģiski nonāktu atvērtās sabiedrības koncepts. Tagad ir pienācis tāds laiks, un, lūk, izrādās, ka pandēmijas apstākļos atvērtā sabiedrība ir milzīgs drauds epidēmijas izplatībai. Pret epidēmiju/pandēmiju visefektīvākais ir sabiedrības izolācija, sabiedrības noslēgtība, valstu robežu slēgšana, starptautiskā transporta un starptautiskās satiksmes apturēšana.
- ❖ Pandēmijai ir sociāli nivelējošs gars. Pandēmija nolīdzina atšķirības starp bagātām valstīm un nabadzīgām valstīm. Pandēmija nešķiro valstis pēc to materiālās bagātības apjoma. Pasaules visbagātākā valsts ASV izjūt pandēmijas apdraudējumu tādā pašā mērā kā pasaules visnabadzīgākās valstis.
- ❖ Mūsdienās pandēmija nav tikai medicīniska un dabas stihiska izpausme. Pandēmija ir vienota ar t.s. kriptanalītiķu, kriptostratēģiju – slepeni intelektuāli stratēģisko darbību, kurai var būt demogrāfisks mērķis, ekonomiskās, militārās, ģeopolitiskās kundzības mērķis, planētas pārvaldīšanas mērķis. Uz planētas mūsdienās ir ļoti vareni spēki, kuri vēlas samazināt iedzīvotāju skaitu, pakļaut citas tautas, civilizācijas. Tāpēc pandēmiju var izraisīt apzināti, un pandēmija var būt bioloģiskais ierocis.
- ❖ Koronavīrusa pandēmijas modelēšana notika Ņujorkā 2019.gada 18.oktobrī stratēģiskajā spēlē ar nosaukumu "Event 201".

- ❖ Koronavīrusa izraisītā pandēmija cilvēkus novirza digitālajā pasaulē – interneta pasaulē. Pašizolācija, attālināts darbs un attālinātas mācības ir organiska atkarība no digitālās pasaules.

Ļaunuma utilitārisms

- Utilitārisms ir cenšanās visur panākt derīgumu, gūt labumu. Utilitārisms ir normatīva programma, kad attiecīgā izpausme ir derīga no morālā viedokļa. Savukārt derīgums rodas tad, ja cilvēkā ir laimes sajūta, apmierinātība, labklājības apzināšanās, prieks par savu velmju apmierināšanu un interešu realizāciju. Utilitārisms nav iespējams bez praktiskās racionalitātes, kura var figurēt divējādi – no pozitīvā viedokļa un no negatīvā viedokļa. Ļaunums (ļaundabīgums, ļaundarība, ļaunošanās, ļaunprātība) var būt vienots ar derīgumu, tieksmi gūt labumu. Ļaunums var būt derīgs no morālā viedokļa, sagādājot cilvēkā zināmu gandarījumu. Tādā gadījumā cilvēka morāles kodeksā ietilpst ļaunuma utilitārisms.
- Cilvēkam ir prāts un altruisma nepieciešamības izpratne, priekšstats par labu rīcību un sliktu rīcību. Taču cilvēks kļūst ļaundaris, un ļaundarība ieņem viņa esamībā noteiktu darbības, uzvedības un komunikācijas slāni. Ļaundabīgumam var būt visdažādākās formas: naidīgums, graušana, atriebīgums, neapvaldāms nicīgums, agresivitāte, vandālisms, sadisms, terorisms, amorālisms.
- Mūsdienās ļaunuma aktīva forma ir cilvēku pašiznīcināšanās mānija – suicidāls gars. Tas izpaušas agresīvā un paštīksmīgā manierē lepoties ar dzimstības katastrofālo samazināšanos, degradācijas un deģenerācijas pieaugumu, kad eksaltēti jūsmo par perversijām, seksuālām deviancēm, it kā atsacīšanās no sabiedrībā pieņemtajiem standartiem būtu goda lieta un liecinātu par indivīda modernumu.
- Problemātiska ir ļaunuma izcelsme, struktūra, praktiskie varianti. Ļaunumu apskata no dažādām pozīcijām – morāles, filosofijas, ontoloģijas, antropoloģijas, socioloģijas.
- Ļaunumu rada bailes, bezpalīdzība, fatālisms. Sastopams uzskats, ka ļaunums nav nejaušība, barbarisma pazīme, psihiskā apmātība.
- Labs ir tikai tas, kas ir saprātīgs, ar prātu aptverams. Tā uzskatīja Platons, Sokrāts, Aristotelis, Kants.
- Filosofijā ir viedoklis, ka ļaunums ir vajadzīgs, attaisnojams, tas ir pelnīts. Tāpat tiek filosofēts, ka cilvēkā ir gan labais, gan ļaunais.
- Psihoanalīze atklāja, ka ļaunums cilvēkā ir neierobežots. Eksistē tieksme nogalināt. Tāda tieksme neesot citām dzīvajām būtnēm. Sadisti ir tikai cilvēki.
- Civilizācijas progresa satelīts ir destruktivitātes pieaugums.

Evolūcijas simboliskie atribūti

Cilvēka evolūcijas simboliskie atribūti ir katram zināmi, kurš ir gājis skolā un atvēris vēstures grāmatas. Tajās ir skaisti krāsaini zīmējumi, kuros redzams puskails “mežonis” ar šķēpu. Tāds zīmējums atspoguļo vēsturiski pirmo cilvēka evolūcijas simbolisko atribūtu – šķēpu. Pēc tam šķēpu nomaina zobens. Pēc tam nāk cilvēks ar šauteni. Un tās jau ir mūsdienas. Šautene ir mūsdienu cilvēka simboliskais atribūts. Taču cilvēka evolūcija nestāv uz vietas. Aizvadītajos apm. 30 gados ir notikušas kardinālas izmaiņas. Tagad zīmējumos ir jāatspoguļo cilvēks ar datoru, bet vispareizāk būtu, ja tiktu atspoguļots cilvēks ar smartfonu. Pandēmija kā epohāls notikums būtiski korigē cilvēka evolūcijas simbolisko atribūtiku. Pandēmija liek atspoguļot cilvēku bez

smadzenēm, cilvēku bez saprāta. Zīmējumā var tikt fiksēts cilvēks, kura smadzenes mētājas uz zemes un kura galvaskausā bālo tukšums. Sabiedrības kāda daļa cer, ka pandēmija pozitīvi izmainīs cilvēkus. Tam ir grūti ticēt. Jau no XIX gadsimta psiholoģija un psihiatrija zina, ka psihiskās slimības principā nevar izārstēt. Tagad sastopamais bezprāts ir psihiskā nelaime. Tā nezudīs pēc pandēmijas. Pandēmijas izsludināšana nav organiski cēlonisks, bet gan ir bezprāta rezultāts. Cilvēki neatgūs saprātu un atkal nerīkosies atbilstoši veselajam saprātam. Naivi cerēt, ka cilvēki atgūs smadzenes un viņu galvaskausā vairs nebālos tukšums. Tiekamies ar unikālu situāciju. Ja agrāk kāda kolosāla nelaime patiešām izmainīja cilvēkus un viņi pēc kolosālās nelaimes sāka dzīvot saprātīgāk un morāli atbildīgāk, tad tagad tā nebūs. Pandēmija kā nelaime cilvēkos neatgriezīs veselo saprātu un morālo atbildību. Gluži pretēji. Cilvēku darbība, uzvedība un komunikācija kļūs vēl iracionālāka un psihiski neadekvātāka. Cilvēks ir sasniedzis jaunu evolūcijas pakāpi, un tā krasi atšķiras no līdzšinējām evolūcijas pakāpēm. Uz planētas ir evolucionējis postcilvēks.